

**CRAIG ELLWOOD.** John Winter. En una època en la que hom espera que els arquitectes passin anys a la universitat aprenent el seu ofici, què en pensariem d'un tècnic especialitzat en costos de construcció que, acomiadant-se del seu patró, s'estableix pel seu compte com a projectista i, en pocs anys, és aclamat com un dels arquitectes més sofisticats i sensibles del món? Els primers "Arquitectes de Los Angeles", Neutra i Soriano, havien accedit a la professió cercant l'esperit estètic d'aquesta. Craig Ellwood va aprendre construcció en acer i làmines plàstiques abans d'albergar cap teoria estètica, i això va reportar-li una facilitat per construir amb acer que els seus contemporanis provinents de les escoles d'arquitectura mai pogueren adquirir. Hale House, un dels seus primers encàrrecs, és sens dubte una casa d'acer feta per un constructor, encara que la manera d'estudiar el detall demostra un interès meditat i atent, artesanal, per les relacions establertes entre els diferents materials. El seu tercer disseny d'habitatge per la revista "Arts and Architecture" pretén en certa manera explotar l'elegància de l'acer mitjançant esvelts pilars, encara que els vànols de vuit peus no esgotaven el potencial de l'acer per salvar grans llums -com ja es feia, confiadament, a alguns edificis de Chicago-. L'any 1953 arribà el primer gran èxit: un grup de quatre habitatges, els Courtyard Apartments de Hollywood, guanyaren el més important premi d'arquitectura del món. De bella i simple elegància, l'estructura introdueix el que es convertirà en un dels recursos estructurals favorits d'Ellwood; unes bigues warren vistes, utilitzant petits membres per cobrir grans distàncies. Als Courtyard Apartments, les jàsseres només salven l'amplada d'un apartament sota les finestres del primer pis, però ja són auguri del que esdevindrà motiu dominant de la seva obra. Al principi dels anys 60, les modes en arquitectura voltaren contra el dur, transparent estil de Mies van

der Rohe. Les maneres decoratives i fragmentàries s'imposaren fortament. Fou en aquests moments quan l'obra de Mies impactà més profundament Ellwood. Daphne House i Rosen House portaran el "parti" miesià a inigualades cotes de luxe i elegància. A la Rosen House, particularment, l'arquitectura s'acosta molt properament a la perfecció. Però Ellwood era en molts aspectes un home de Los Angeles, i per tant més proper a les lleugeres gàbies d'acer de Charles Eames que a l'estructurat formalisme de Mies van der Rohe. Ellwood admirava les seves estructures vistes, i a l'edifici per la Scientific Data Systems d'El Segundo va tenir l'oportunitat de construir a gran escala. La factoria d'El Segundo va ser projectada i construïda ràpidament; Ellwood tenia l'avantatge de poder projectar disposant del treball de tota una vida darrera de cada idea. De manera més fantasiosa, Ellwood va proposar encavallades d'una planta d'alçada que incloïen les parts habitades d'una casa; l'edifici sencer es converteix en una biga que salva la seva pròpia llargada; vidrada en els laterals de manera que les diagonals de la gran biga warren puguin ser vistes des de l'interior. El primer d'aquests projectes, la Chamorro House, mai fou realitzat, però degut a les belles i seductores perspectives de Jerry Horn, la idea va ser represa, i estudiants del California State Polytechnic College construïren una versió lleugerament més petita sobre un modest barranc. Les encavallades són fascinants per cases petites, però la idea realment demana tamany. Ellwood tingué l'oportunitat en el Arts Centre College of Design de Pasadena. Un edifici lineal, de forma gentilment miesiana, reposa en el paisatge, i sobtadament salta per sobre d'una vall mitjançant quatre encavallades warren, netament mostrades a dins i a fora. Un exemple permanent pels estudiants que mostra la importància de l'estructura en el disseny d'edificis. Traducció: Pim Pons.

